

«De første 1000 dager i Norden»

Nordisk samarbeidsprosjekt

Kari Slinning, Cand.psychol. RBUP Øst og Sør
Gun-Mette B. Røsand, Psykologspesialist/PhD, R-BUP Øst og Sør

Partnere

- Island: Helsedirektorat - **leder av prosjektet**
- Norge: Helsedirektoratet og R-BUP Øst og Sør
- Finland: Finnish institute for health and welfare (THL)
- Danmark: Sundhedsstyrelsen
- Sverige: Folkhälsomyndigheten

Prosjektet mottar støtte fra Nordisk ministerråd (2019-2021/22)

The first 1001 days- an age of opportunity

- Fra unnfangelsen til barnets 2 års-dag
- Det som skjer i denne utviklingsperioden legger fundamentet for barnets fremtidige helse og fungering

I denne perioden kan vi ved hjelp av gode sosiale-og velferdssystemer være med på å legge fundamentet for små barns helse og trivsel som gir gevinster som er livsvarige

- Artikkelserie i Lancet 2014 med fokus på perinatal psykisk helse

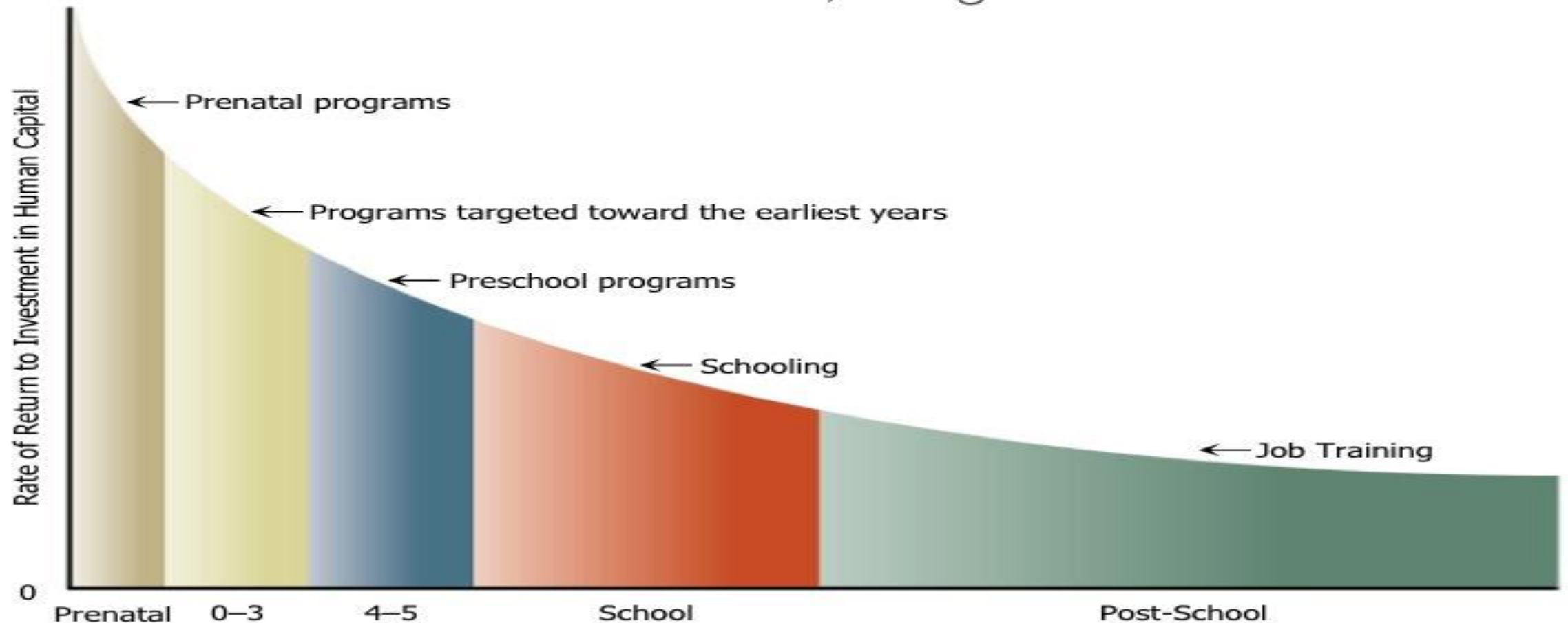
The 1001 Critical Days

The Importance of the Conception to Age Two Period

EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT IS A **SMART INVESTMENT**

The earlier the investment, the greater the return

Source: James Heckman, Nobel Laureate in Economics

Prosjektets fokus

- Fremme psykisk helse og velvære undergraviditeten
- Fremme følelsesmessig bånd og trivsel blant barn og familier
- Identifisere tidlige risikofaktorer hos spedbarn og småbarn og deres familier og iverksette virksomme tiltak
- Støtte psykisk helse og trivsel blant de minste barna i barnehage og førskole.

Mål med prosjektet

- Komme frem til anbefalinger om beste praksis innen
 - Svangerskapsomsorgen
 - Primærhelsetjenesten
 - Spesialisthelsetjenesten
 - barnehagearenaen (barn 0-2 år)
- Identifisere områder for forbedring
- Stimulere til at alle land i Norden jobber for å levere et offentlig helse-og sosialtilbud som gjennomgående er preget av “best practice”
- Bygge et nordisk nettverk av fagpersoner som jobber for å sikre permanent høy kvalitet i tjenestetilbudet og felles forskningsprosjekter.

Metode

Startet med å utarbeide et omfattende kartleggingsskjema,
4 hovedområder :

- Oppfølgingstilbudet i graviditeten
- Helsetilbudet til sped- og småbarn (de to første årene)
- Hvordan fanges opp og jobbes det med risikofaktorer hos foreldre og barn de første 1000 dager
- Dag-/barnehagetilbud til barn under 2 år

Datainnsamling

- Gjennomgang av nasjonale retningslinjer og veiledere, sentrale offentlige dokumenter og lovverk, sentrale evalueringer og forskningsrapporter
- Intervjuer med fagpersoner i Hdir, Udir og Bufdir og i de ulike tjenestene (helsestasjon, barnevern, familievern, sosiale tjenester, barnehage, PPT, barnehage, men også sekundære og tertiære tjenester).
- Samtaler med representanter fra brukerorganisasjoner
- Gjennomlesning/kvalitetssikring av innsamlede data utført av klinikere med erfaring fra feltet, samt forskere/fagpersoner ved myndighetsorganer og kompetansesentre

Hoved-leveranser

- Rapport 1 (des. 2020): Situasjonsanalyse
- Rapport 2 (sommer 2021): Evaluering av evidensgrunnlaget for kartleggingsverktøy og intervensjoner i bruk i Norden (ansvarlige: Ungsinn, Itla)
- Juni 2021: Nasjonale work-shops med presentasjon av resultatene i Rapport 1 og 2 der målet er å identifisere de viktigste forbedringsområdene
- Høst 2021: Levere nasjonale og nordiske politiske anbefalinger
- Juni 2022 - Nordisk sluttkonferanse; Island, Reykjavik 27.06.22

Noen hovedfunn

(NB! viser situasjonen
frem til og med 2018)

Svangerskapet

Universelle tilbud til friske gravide

	Første besøk	Totalt antall besøk
Danmark	Sv.sk. Uke 5-10	7-10
Finland	Sv.sk. Uke 8-10	10-11
Sverige	Sv.sk. Uke 9	9
Island	Sv.sk. Uke 8-12	7-10
Norge	Sv.sk. Uke 6-12	7

Identifisering av risiko under graviditet

	Psykisk helse	Rus	Vold
Danmark	Anbefaler fokus på psykisk helse. Noe EPDS, ikke nasjonal screening	TWEAK + Noen lokale utviklede instrumenter	Anbefaler fokus, men ingen systematisk kartlegging
Finland	EPDS uke13-14+35 (begge foreldre)	AUDIT + andre rusmidler, begge foreldre	Spør alle foreldre om vold (Partner tilbys individuell konsultasjon)
Sverige	Standardiserte spm. om psykisk helse (noe EPDS) Første konsultasjon	AUDIT første trimester	Anbefaler fokus, men ingen systematisk kartlegging
Island	EPDS og GAD-7 (16u)	Fokus i samtaler, ingen screening	Anbefaler fokus, men ingen systematisk kartlegging
Norge	Anbefaler fokus på psykisk helse. Noe EPDS, ikke nasjonal screening	TWEAK/AUDIT første trimester	Anbefaler å spørre alle gravide, ingen systematisk kartlegging

Foreldreforberedende tiltak

	Foreldre grupper	Web-sider Apper	Selvhjelps-verktøy	Kompetanse tiltak
Danmark	Førstegangs-foreldre	Sundhet.dk Far/far for livet (Gravid)		
Finland	Førstegangs-foreldre	Suomi.fi	Foreldrehåndbok	Babybox VaVu
Island	Kommende foreldre	Gravid Heilsurvera.is		KBT-kurs,6.uke
Sverige	Kommende foreldre	1177 vårdguiden MFOF (statlig myndighet)		PYC, Jamstallt Foraldraskap
Norge	Førstegangs-foreldre	Helsenorge.no Foreldrehverdag Zanzu	Mamma-Mia	Tidlig Inn, BTI

Helsetjenester barn 0-2 år

Universelle tilbud etter fødsel - barn 0-2 år

	Gjennomsnittlig liggetid på barsel	Første hjemmebesøk etter fødsel	Hjemmebesøk første året	Antall konsultasjoner 0- 2 år
Danmark	2 dager (min 4 - 6 timer)	1-3 dager	2-8	6-12
Finland	2-3 dager	7 dager	2	13
Sverige	2,3 d. førstegang, 1,4 d. flergang	6 dager	1-2	14
Island	2-3 dager (min 4 timer)	1 dag	7-11	16-20
Norge	3,1 d. førstegang, 2,4 d. flergang	1-3 dager	1-2	13

Foreldrestøtte i den universelle helsetjenesten, barn 0-2 år.

	Foreldre grupper	Foreldrestøtte program	Web-sider Apper	Selvhjelp-verktøy	Kompetanse tiltak
Danmark	Førstegangs foreldre + for utvalgte	COS-P, Marte-Meo, ICDP, NBO, ADBB	Sundhed.dk Far/far for livet (Min baby)		
Finland	Førstegangs foreldre + utvalgte	COS-P, Marte-Meo, ICDP	Suomi.fi	Foreldre-håndbok	VaVu
Island			Heilsurvera.is		KBT-kurs, 6.uke
Sverige	Kommende foreldre. For fedre + utvalgte	COS-P, Marte-Meo, ICDP	1177, vårdguiden MFOF (statlig myndighet)		PYC, Jamstallt Foraldraskap
Norge	Godt samliv Barselgrupper Utvalgte	COS-P, Marte-Meo, ICDP, NBO	Helsenorge.no Foreldrehverdag Zanzu	Mamma-Mia	Tidlig Inn, BTI

Identifisering av risiko – foreldre m. barn 0-2 år

	Psykisk helse	Rus	Vold
Danmark	Fokus i alle konsultasjoner, men ingen systematisk kartlegging. Noe EPDS.	Noe Tweak/Audit. Ikke screening	Anbefaler fokus i alle konsultasjoner, men ingen systematisk kartlegging
Finland	EPDS. Let's Talk about Children Intervention method Partner tilbys egen samtale 4 og 18 mnd e. fødsel	Noe Tweak/Audit. Ikke screening	Anbefaler fokus, men ingen systematisk kartlegging
Sverige	EPDS ved 6-8 uker Partner tilbys samtale i gruppe 3-5 mnd e. fødsel	Noe Tweak/Audit. Ikke screening	Anbefaler fokus, men ingen systematisk kartlegging
Island	EPDS og GAD 7	Noe Tweak/Audit. Ikke screening	Anbefaler fokus i alle konsultasjoner, men ingen systematisk kartlegging
Norge	Fokus på psykisk helse. Noe EPDS, ikke nasjonal screening. 160 Tidlig Inn-kommuner	Noe Tweak/Audit. Ikke screening	Anbefaler fokus i alle konsultasjoner, men ingen systematisk kartlegging

Foreldrepermisjon

	lengde	% full lønn	Utvidet foreldre bidrag
Danmark	12 måneder	N/A	Ja
Finland	12 måneder	70%	Ja
Sverige	16 måneder	80%	Nei
Island	10 måneder	80%	Nei
Norge	11 måneder 13 måneder	100% 80%	Ja

Dag- tilbud og barnehage

Barnehage / familiebarnehage

	Gjennomsnitt start	Personaltetthet / norm 0-3 år	Pedagoger
Danmark	10,7 mnd (Fra 6,5 mnd)	1:3	59%
Finland	66% ved 24 mnd (Fra 12 mnd)	1:4	N/A
Sverige	18 mnd (Fra 12 mnd)	1:5	39%
Island	Fra 24 mnd		28%
Norge	12 mnd. (Fra 9 mnd)	1:3	40%

Oppsummerende funn til videre drøfting

- Mange nasjonale retningslinjer, men usikkert om og hvordan de etterleves i praksis
- Vekt på tidlig oppdagelse av risikofaktorer før og etter fødsel, men store variasjoner i systematiske fremgangsmåter og bruken av validerte screeninginstrumenter
- Primært fokus på barnets mor og i liten grad på partner/familie
- Store variasjoner i kvalitet og tilgang på tjenester
- Utfordringer i det nordiske barnehage-systemet: mangel på faglært personale, lite fokus på voksen-barn relasjonen og barn-barn relasjonene, store gruppestørrelser, høyt stressnivå og mangel på ressurser

Evidens-rapport

**Evaluering av evidensgrunnlaget for
kartleggingsverktøy og intervensjoner i bruk i Norden**

Publication

The First 1000 Days in the Nordic Countries

Psychosocial Interventions and Psychological Tests: A Review of the Evidence

Evidens-rapporten (NB! aldersgruppen 0-2 år)

Team på 14 forskere fra Ungsinn i Norge og Itla i Finland

Vurdert 33 kartleggingsmetoder og 63 intervensjoner

4 punkt skala for vurdering av evidens:

1: no empirical evidence

2: some level of evidence

3: good level of evidence

4: high level of evidence

Intervensjoner: inkludert kun studier med kontrollgrupper: RCT-design og quasi-eksperimentelle design med kontroll-gruppe

Tester/verktøy: undersøker reliabilitet, validitet, normer og på screeningverktøy: sensitivitet og spesifisitet

Levels of evidence

Level 4. Interventions with a high level of evidence

Minst 2 uavhengige studier (minst en Nordisk), god metodologisk kvalitet (statistiske analyser, målemetoder, design og follow-up), Intervensjonen må ha effect på primære utfallsmål. Om det fantes kun en studie måtte den være nordisk og støttet av en positive evaluering i *Ungsinn*, Kasvun tuki, eller andre databaser.

Level 3. Interventions with a good level of evidence

Bør ha minst en nordisk effektstudie med tilfredsstillende metodologisk kvalitet og noen effekter på enten primære eller sekundære utfallsmål. Også godkjent om den eneste studien som fantes var europeisk eller amerikansk, og intervensjonen hadde en god vurdering i internasjonale databaser.

Level 2. Interventions with some level of evidence

Minst en internasjonal studie hvor minste kravet til metodisk kvalitet var møtt og noen effekter på enten primære eller sekundære utfallsmål (Interventions that did not fully qualify for level 3 or 4 were also classified as level 2).

Level 1. Interventions with no evidence

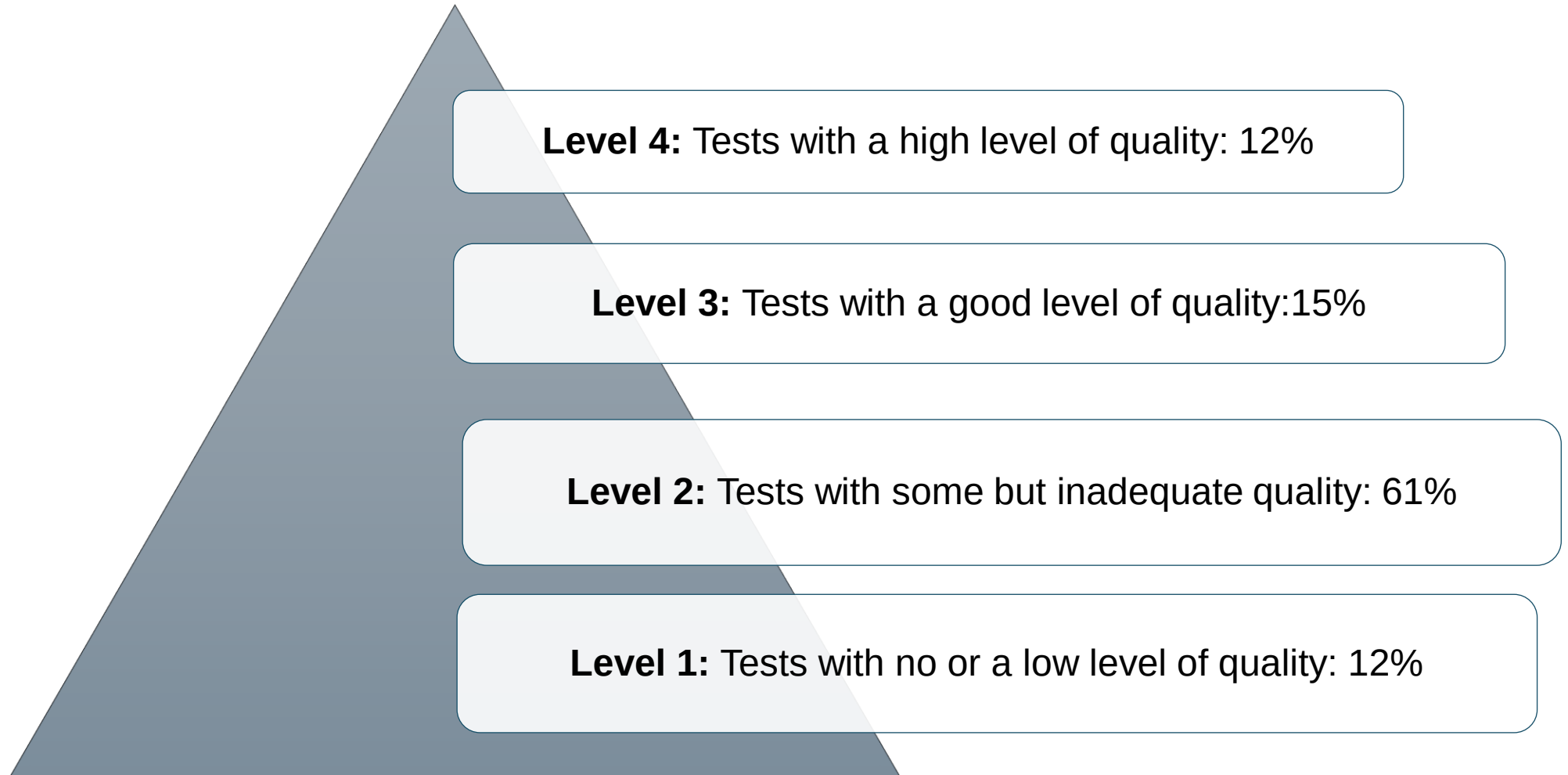
Intervensjoner hvor det ikke fantes noen nordiske eller internasjonale effektstudier (European or North American) som støttet evidensen av intervensjonen, eller det fantes høykvalitetsstudier som ikke viste noen effekt.

Tests (assessment measures) with ratings

Name of test	Rating of quality
Achenbach System of Empirically Based Assessment (ASEBA) Preschool	2
Adverse Childhood Experiences (ACE)	2
Ages and Stages Questionnaire: Social and Emotional (ASQ:SE)	2
Ages and Stages questionnaires (ASQ)	3
Ainsworth Strange Situation Procedure (SSP)	2
Alarm Distress Baby Scale (ADBB)	3
Alcohol Use Disorder Identification Test (AUDIT)	2
Bayley Scales of Infant and Toddler Development (BSID, BSID-II, BSID-III)	2
BOEL (Glance Oriented After Sound) [BOEL - <u>Blik Orienteret Efter Lyd</u>]	2
CARE-Index	2
Classroom Assessment Scoring System (CLASS) Toddler	2
CORE-OM (Clinical Outcomes in Routine Evaluation- Outcome Measures)	4
Crowell Procedure	2
Depression and Anxiety Stress Scale (DASS)	2
Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders of Infancy and Early Childhood (DC:0-5)	2
Edinburg Postnatal Depression Scale (EPDS)-fathers	4
Edinburgh Postnatal Depression Scale (EPDS) -mothers	4
Generalized Anxiety Disorder Scale – 2 items (GAD-2)	2
Generalized Anxiety Disorder Scale 7-item (GAD-7)	4
Lausanne <u>Trilogie</u> Play (LTP)	2
<u>Marschak</u> Interaction Method (MIM)	2
Modified Checklist for Autism in Toddlers (M-CHAT) and revised version (M-CHAT-R/F)	3

<u>Name of test</u>	<u>Rating of quality</u>
Parent-Child Early Relational Assessment (PCERA)	2
Parenting Stress Index (PSI)	3
Parents' Evaluation of Development Status (PEDS®)	2
Questionnaire About Domestic Violence - Domestic Violence Filter and Mapping Form [<u>Lähsuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake</u>]	1
The Domestic Abuse, Stalking and <u>Honour</u> Based Violence (DASH)	1
The resource form/barometer	1
TWEAK	2
Vane-psy [<u>Vauvan psyykkinen ja neurologinen kehitys</u>]	3
<u>VaVu</u> - Interview to support early interaction [<u>Varhaista vuorovaikutusta tukeva haastattelu in Finnish</u>]	1
<u>Whooley</u> questions	2
Working Model of the Child Interview (WMCI)	2

Summary of findings: Tests (n=33)

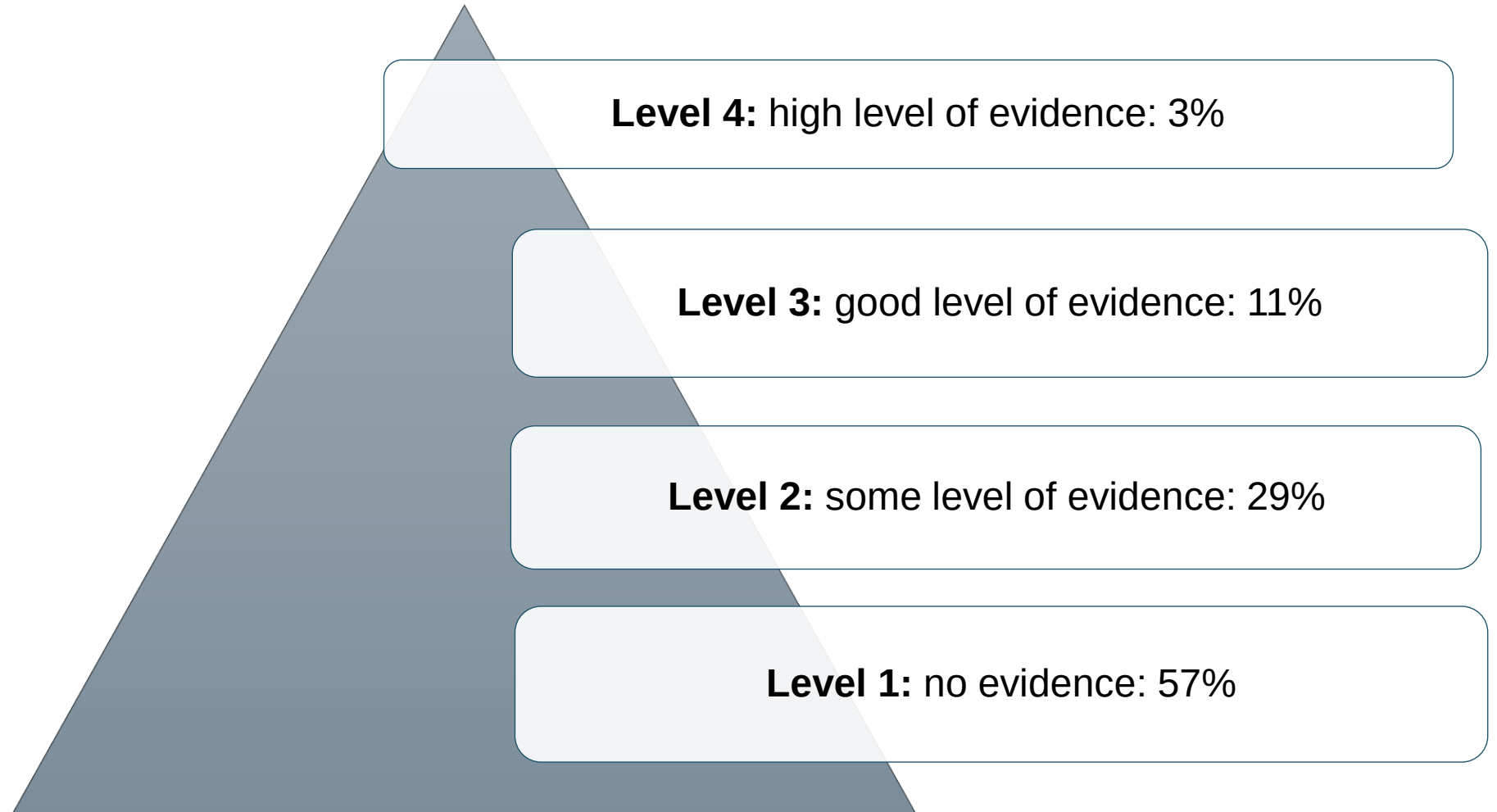
Interventions with ratings (n=63)

Intervention name	Level of evidence
Active Parenting (Aktivt föräldraskap)	1
Anger management "The Brøset model"	1
Anger management for parents (Litt sint)	1
Attachment and Biobehavioral Catch-up (ABC)	3
Child-Parent Psychotherapy (CPP)	2
Circle of Security International Intervention (COS-I)	1
Circle of Security International Parenting (COS-P)	1
Circle of Security (COS) Virginia - The Family Model (COS-VF)	1
Circle of Security (COS) Virginia - The group model	1
COPEing with toddler behaviour (CWTB) (Småbarnsliv)	2
Dandelion Peer Support Method [VOIKUKKIA-Vertaistukimenetelmä]	1
Early Dialogues/Taking concerns up	1
Extended Postnatal Home Visiting Program	1
Family Child Check-up (FCU)	2
Families first - [Ehvyutta vanhemmuuteen]	1
Family Group Conference [Läheisneuvonpito]	1
Family Talk Intervention (Beardslee's Family Intervention) [Beardslee's familieintervention, Lapset puheeksi -perheintervention]	1
Free of Bullying [Fri for mobberi]	1
Hold on Tight Treatment Method [Pidä kiinni® -hoito-ohjelma]	1
I am me in Kindergarten (Æ e me i barnehagen)	1
In Safe Hands (I trygge hender)	1
Incredible Years (IY) - Parents and Babies Program	2
Incredible Years (IY) Toddler Basic Program	2
Incredible Years Baby Home Coaching	1
Incredible Years Toddler Home Coaching	1
International Child Development Program (ICDP) [Vägledande samspel, Kannustava vuorovaikutus-ohjelma]	1
Interpersonal Therapy Group (IPT-G)	3

Intervention name	Level of evidence
Interpersonal Therapy (IPT)	3
Kiikku Baby Family Work® [Kiikku-vauvaperhetyö®]	1
Lend me your ear (Låån mér eyra)	1
Let's talk about children [Lapset puheeksi -keskustelu]	1
Living well together (Godt samliv)	1
Mamma Mia	3
MARAC - Multi-Agency Risk Assessment Conferences	1
Marte Meo	2
Mellow Bumps	2
Minding the Baby® (MTB)	3
Neonatal Behavioural Assessment Scale (NBAS)	2
Newborn Individualized Developmental Care and Assessment Program (NIDCAP)	2
Nurse Family Partnership [Familie for første gang]	3
Nurture and play [Hoiivaa ja leiki]	2
PALS in preschool	1
Parent Baby Intervention	2
Parent-Child Interaction Therapy (PCIT)	4
Parent-Infant Psychotherapy (PIP)	2
Parenting in Sweden [Föräldraskap i Sverige]	1
Parenting That Works: Building Skills that Last a Lifetime	1
Parenting Young Children (PYC)	1
Safe Environment for Every Kid (SEEK) (Bänsaker)	2
START - Life Skills for Little Ones	1
Still Parents (Fortsatt foreldre)	1
The modified Mother Infant Transaction Program (MITP)	4

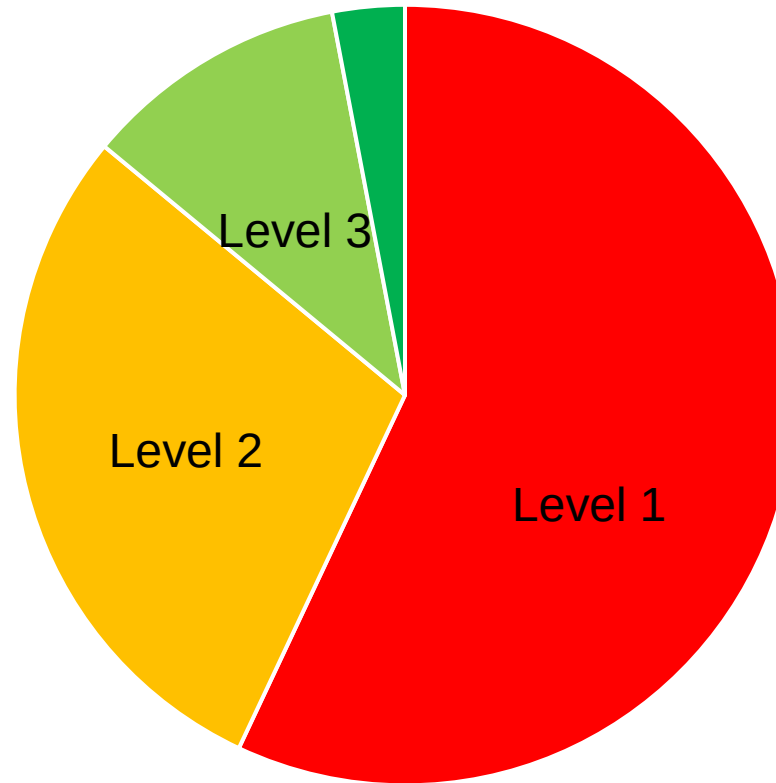
Intervention name	Level of evidence
The Newborn Behavioral Observation (NBO)	2
The Prevention and Relationship Enhancement Program (PREP)	1
The Solihul approach	1
The Stine Sofie Foundation Parent Package	1
The Supporting Parent-Child Interaction [Vayu - Varhaisen Vuorovaikutuksen Tukeminen Perustöissä]	2
TheraPlay	1
Transdiagnostic Cognitive Behavioral Group Treatment for pregnant women (TCBGT for pregnant women)	2
Triple P - Positive Parenting Program	3
Tuning in to Kids (Toddlers)	1
VIG-MLL, Video Interaction Guidance	2
Watch, Wait and Wonder	2

Summary of findings: Interventions

Interventions

Levels of evidence

■ Level 1 (no evidence)

■ Level 2 (some evidence)

■ Level 3 (good level)

■ Level 4 (high level)

Behov for mer forskning

- Vi må søke tilgjengelig kunnskap for å se om intervensjonen vi velger har ønsket effekt for målgruppen vår og om tester/metoder har gode psykometriske egenskaper (gode databaser finnes!!)
- Ad intervensjoner: Stort behov for effektstudier (e.g., experimental/quasi-experimental where the intervention group is compared to a control group)
 - La oss samarbeide i de Nordiske land!
- Ad tester: Psychometriske studier behøves (e.g., studies of reliability, validity, sensitivity and norms)

Takk for oppmerksomheten!